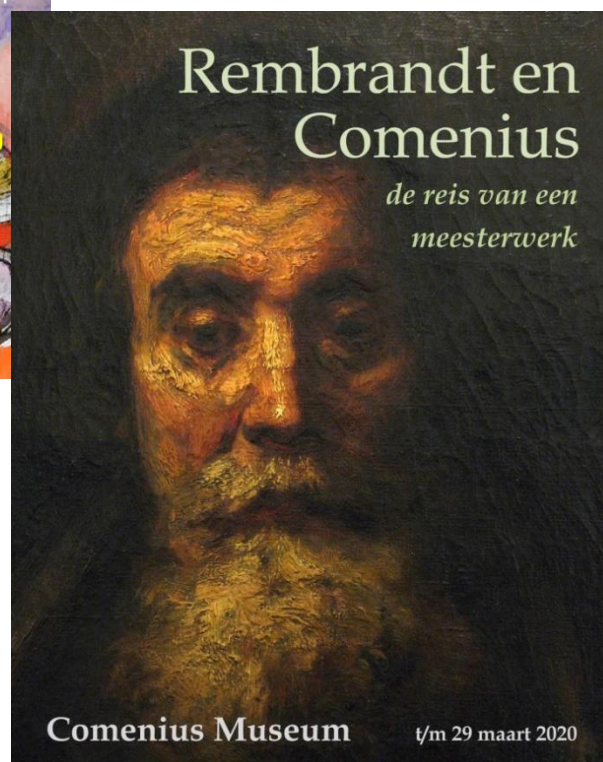

Stichting Comenius Museum

Cultuurhistorisch museum
in Naarden

INHOUD

Voorwoord van de voorzitter. Inleiding	Blz. 3
1. Jan Amos Comenius (1592-1670)	Blz. 5
1.1. Comenius in het kort	
1.2. Het gedachtegoed van Comenius	
1.3. Comenius en Naarden	
2. Missie, doelstellingen en ambities van de Stichting Comenius Museum	Blz. 8
2.1. Missie, waar we voor staan.	
2.2. Doelstellingen	
2.3. Ambities van de Stichting Comenius Museum.	
Samenwerking vanuit de actualiteit	
Samenwerking op lokaal, regionaal en internationaal niveau	
Uitbouw van de kennisfunctie	
Onderzoek	
Zorg voor de instelling; Mutual Cooperation Agreement, het Museumregister	
Zorg voor het publiek: tentoonstellingen, activiteiten en educatie	
Zorg voor de collectie: behoud, verwerving, ontsluiting en onderzoek	
Samenwerking met partners en andere organisaties.	
3. Activiteiten van de Stichting Comenius Museum in het jaar 2019	Blz. 13
3.1. De Comeniusdag 2019	
3.2. Het Comenius Museum	
Het mausoleum	
De vaste tentoonstelling 'Vivat Comenius'	
Tijdelijke tentoonstellingen	
Internationale samenwerking van de Stichting in 2019	
Overige activiteiten	
Activiteiten voor kinderen en scholen	
Aantal bezoekers van het Comenius Museum en Mausoleum en de Comeniusdag (2005 - 2019)	
4. Interne organisatie.	Blz. 35
4.1. Interne organisatie	
4.2. Samenwerking met de andere partners en organisaties	
4.3. Huisvesting, veiligheid en financiën.	
4.4. Financieel Jaarverslag 2019	

Voorwoord

Het jaar 2019 is een memorabel jaar geworden. Er is, zoals dit jaarverslag beschrijft, veel gebeurd en veel werk verzet. Eerst de wisseling van het voorzitterschap na een aantal maanden te zijn ingewerkt door Hans van Oostveen. In januari kwam de ontwerper van de nieuwe tentoonstelling 'Mundus Comenii' de Kloosterzaal bekijken en onze verbouwingsplannen doornemen. Het bleek een ingrijpende klus te worden. De nieuwe tentoonstelling zou in november 2019 arriveren in Naarden.

2019 was een jaar met meevallers en ook met tegenvallers. Meevallend was de weer fantastisch geslaagde Comeniusdag. Een grote tegenvaller was, in de eerste plaats voor hemzelf, dat directeur Hans van der Linde vrij snel na de Comeniusdag ziek werd, waardoor hij de rest van het jaar node gemist werd.

Het uitvallen van de directeur bracht met zich mede dat velen, bestuursleden, leden van de Raad van Advies en vrijwilligers, gevraagd werd om zich extra in te zetten. Dat gold voor de begeleiding van het fotofestival, maar zeker ook voor de te ontwerpen tentoonstellingen 'Kijk Comenius, geschiedenis van een gezicht' en 'Rembrandt en Comenius'.

In mei kwamen de eerste Tsjechische teksten van 'Mundus Comenii' binnen en deze moesten vertaald en passend gemaakt worden. De tentoonstellingen 'Rembrandt en Comenius' liepen door tot aan de sluiting van het museum voor verbouwing en installatie van de nieuwe tentoonstelling en herinrichting van entree, hal en Tuinzaal. We zouden uiteindelijk in 2020 weer opengaan.

Inmiddels was bestuurslid Henk Woldring, na de publicatie van de Alles Omvattende Onderwijsleer, wegens problemen met zijn gezondheid uit het bestuur getreden en is afscheid genomen van de Tsjechische en Slowaakse ambassadeurs. Wij zijn aan hen allen veel dank verschuldigd. Henk Woldring en Jana Reinisova werden met de Comenius Speld geëerd. Dat gold ook voor Maud Arkesteijn voor haar jarenlange bijzondere bijdragen.

Dankzij de inzet van velen hebben we in 2019 zeer veel voor elkaar gekregen.

Jan Landsaat (voorzitter)

Inleiding

De Stichting Comenius Museum in Naarden draagt zorg voor het Comenius Museum, het Mausoleum en behoud en verspreiding van het gedachtegoed van de grote Europese geleerde Jan Amos Comenius.

Het Comenius Museum zet zich in om het gedachtegoed van Comenius onder de aandacht te brengen en te houden door middel van tentoonstellingen, lezingen, publicaties, de jaarlijkse Comeniusdag en het uitreiken van de Comeniusprijs en andere activiteiten. Het Comenius Museum werkt daarbij samen met instellingen uit binnen- en buitenland. De activiteiten vinden plaats in en vanuit het museum en het naastgelegen mausoleum.

Daarom vindt u als eerste in dit jaarverslag een korte schets van Comenius en zijn gedachtegoed.

Foto 1: De ingang van het museum en mausoleum in Naarden

1. Jan Amos Comenius, theoloog, filosoof en pedagoog (1592-1670)

Veel mensen associëren Comenius en Naarden. Maar hoe zit dat precies?

1.1. Comenius in het kort

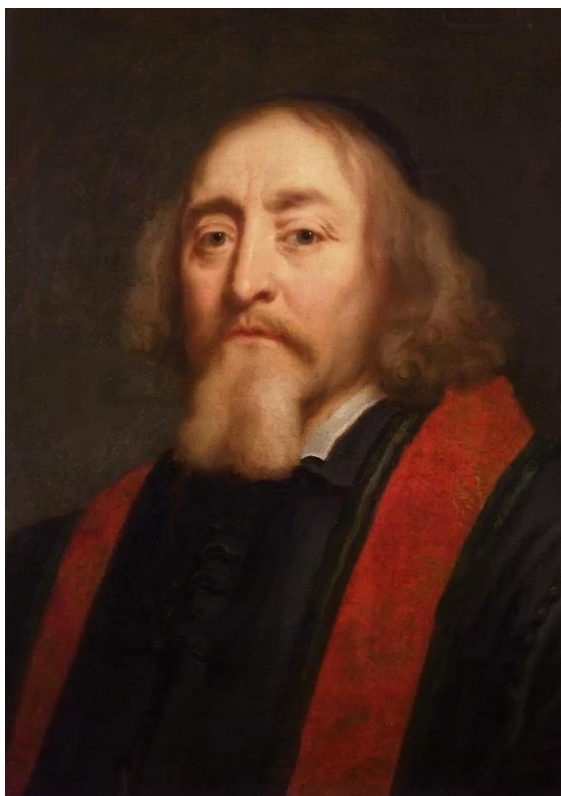

Foto: J. Owens Portret van Comenius – in bruikleen van het Rijksmuseum

Jan Komenský wordt geboren op 28 maart 1592 in het hart van Europa, in Moravië, een regio van de Tsjechische republiek, aan de grens met Slowakije, toen der tijd een deel van Hongarije. Hij verliest vroeg zijn ouders en als weeskind groeit hij in de kringen van de Broedergemeente (Jednota bratrská). De leden van deze geloofsgemeenschap streefden naar een leven zoals de eerste christenen.

Zijn talent als student wordt herkend. Hij gaat theologie studeren aan de universiteiten van Herborn en Heidelberg. Daar latiniseert hij zijn naam tot Comenius, na al eerder de voornaam Amos aan zijn naam te hebben toegevoegd, zodat wij hem thans kennen als Jan Amos Comenius.

Na zijn studie volgt een aanstelling als leerkracht op de Broedergemeenteschool in Přerov waar hij vier jaar eerder zelf leerling was. De Reformatie en de politieke gevolgen in de vorm van godsdienstoorlogen in Europa beïnvloeden zijn levensloop diepgaand.

Hij verliest vrouw en kinderen aan de pest die de soldaten met zich meebrengen. In 1628, tijdens de gewelddadige her-katholisatie van zijn land vlucht hij met geloofsgenoten naar Polen. Hij hertrouwt en wordt opnieuw vader maar zal opnieuw vrouw en kinderen overleven.

Comenius werkt hard en publiceert veel. Hij maakt naam als theoloog, filosoof en pedagoog. Zijn werk en opvattingen brengen hem naar Engeland, Zweden, Polen, Hongarije en Nederland. Dankzij het mecenaat van de familie De Geer leeft Comenius de laatste 14 jaar van zijn leven in Amsterdam. Hier kan hij in vrijheid zijn opvattingen in vrijheid laten drukken. Comenius sterft op 15 november 1670 in Amsterdam. Hij wordt begraven in de Waalse kerk te Naarden.

1.2. Het gedachtegoed van Comenius

Foto: V. Hillar: Een van de oudste portret van Comenius

Comenius' leven speelt zich af in het tijdvak van ontdekkers en hervormers. Zij ontdekken de reikwijdte van de wereld en worden nieuwsgierig naar de samenhang van alles met alles. Hun kritiek op de kerk en de geloofspraktijk leidt helaas tot polarisatie en politieke problemen.

Comenius heeft oog voor het verschil tussen arme en rijke landen, macht en onmacht, kracht en recht. De wereld is in zijn ogen uit balans geraakt. Verandering van denken en doen in gezin, school, kerk en samenleving zijn nodig voor harmonie tussen de mensen en hun omgeving. Met zijn geloof en vertrouwen in God houdt hij hoop op een betere toekomst voor de mensen en hun wereld. Als remedie tegen de oorlogen die zijn tijd teisterden, pleit hij voor de instelling van een College van het Licht, een Heilige

Kerkvergadering en een politiek wereldlijk Tribunaal. Deze colleges moeten volgens hem kennis en inzicht bevorderen en religieuze en politieke conflicten voorkomen of oplossen. Ze kunnen gezien worden als voorbodes van de Unesco, de Wereldraad van Kerken en de Verenigde Naties.

1.3. Comenius en Naarden

Comenius wordt op 22 november 1670 in de Waalse kerk van Naarden begraven. Waarschijnlijk omdat Comenius werd ondersteund door de familie De Geer en een familielid van De Geer predikant is in de Waalse kerk te Naarden.

Zijn laatste rustplaats raakt in de vergetelheid, maar wordt aan het einde van de 19e eeuw herontdekt. In 1892 wordt in Naarden de 300ste geboortedag van Comenius herdacht met een concert met de voor die gelegenheid geschreven Comenius Cantate, een monument en een tentoonstelling in het stadhuis. Deze tentoonstelling markeert het begin van het Comenius Museum dat in 1924 verhuist naar de Turfpoortstraat.

Foto: graf van Comenius in het mausoleum

In de jaren 1934-1937 wordt op verzoek en op kosten van de Tsjechische regering de voormalige Waalse kerk ingericht als Mausoleum. Een team van Praagse kunstenaars onder leiding van de architect prof.dr.ir. Ladislav Machoň (1888-1973) ontwerpt en realiseert het nieuwe interieur van de kapel. De beeldhouwer Jaroslav Horejc (1886-1983) is verantwoordelijk voor het hekwerk en de kandelaar. De zeven glaspanelen zijn van de hand van de glasgraveur Jaroslav Benda (1882-1970). De afbeeldingen op de glaspanelen tonen Comenius als pedagoog, filosoof, bisschop, politicus en vluchteling. De beelden op het koorhek van Jaroslav Horejc (1886-1983) beelden de belangrijkste

momenten van het leven van Comenius uit. Het grote houtsnijwerk tussen de vide (1e verdieping) en het mausoleum is van de hand van Karel Stipl (1889-1972).

In 1992, bij de vierhonderdste geboortedag van Comenius, worden mausoleum en museum in één gebouw ondergebracht en met elkaar verbonden. Jaarlijks wordt de geboortedag van Comenius herdacht omstreeks zijn geboortedag 28 maart met kransleggingen en een publieksprogramma: samen de “Comeniusdag”.

2. Missie, doelstellingen en ambities van de Stichting Comenius Museum

De Stichting Comenius Museum is een permanente instelling ten dienste van de samenleving. Het museum is toegankelijk voor het publiek en niet gericht op het maken van winst. Het vraagt aandacht voor Comenius, zijn leven en zijn gedachtegoed. De Stichting bevordert wetenschappelijk onderzoek, presenteert, documenteert en geeft hieraan bekendheid ten behoeve van studie en educatie.

2. 1. Missie (waar staan we voor)

De Stichting Comenius Museum streeft, conform haar statuten art.1, naar het bevorderen van de aandacht voor het gedachtegoed van Jan Amos Comenius als veelzijdig geleerde – theoloog, filosoof, pedagoog en politiek denker – in relatie tot de historische en hedendaagse ontwikkelingen op het gebied van educatie, samenleving en zingeving. Daarbij wordt gepoogd om een verbinding tot stand te brengen tussen zijn werk, zijn veelomvattende inzichten en zijn internationale betekenis enerzijds en de verscheidenheid in het tegenwoordige Europese denken anderzijds.

2.2. Doelstellingen

De doelstellingen van de Stichting Comenius Museum zijn in de statuten als volgt geformuleerd:

1. Het in standhouden van het Comenius Museum te Naarden met de daarin ondergebrachte verzameling gedenkstukken en documentatie over het leven, werk en gedachtegoed van de geleerde Jan Amos Comenius (Komenský) die leefde van 28 maart 1592 tot 15 november 1670.

2. Het dagelijkse beheer van en het toezicht op het inpandig met het museum verbonden Comenius mausoleum en het zorgdragen voor de toegankelijkheid hiervan.

3. Het bijdragen aan het behoud van de culturele erfenis van Comenius door het bij een breed publiek onder de aandacht brengen en uitdragen van kennis over de persoon Comenius en zijn gedachtegoed.

2.3. Ambities

De drie genoemde doelstellingen van de Stichting, te weten zorg voor het Comenius Museum, voor het Mausoleum en voor de culturele erfenis van Comenius zijn onverbrekkelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar blijvend.

Samenwerking vanuit de actualiteit

De Stichting Comenius Museum wil door middel van vaste en tijdelijke exposities, lezingen, symposia en conferenties, de Comeniusdag, publicaties, onderwijsprojecten voor scholen en andere activiteiten voortdurend laten zien hoe het denken van Comenius in onze tijd nog steeds bijzonder actueel is. Dit biedt een breed scala aan mogelijkheden voor samenwerking van onze Stichting met allerlei organisaties zoals andere musea, maatschappelijke- en wetenschappelijke instellingen in binnen- en buitenland.

Samenwerking op lokaal, regionaal en internationaal niveau

De Stichting Comenius Museum heeft op lokaal niveau een goede samenwerking met de gemeente Gooise Meren waarin de gemeente Naarden in 2016 is opgegaan. Tevens onderhoudt de Stichting Comenius Museum goede contacten met culturele- en onderwijsinstellingen bij de realisatie van projecten in de regio.

Op nationaal niveau richt de Stichting Comenius Museum zich op een steeds intensievere samenwerking met de andere musea en diverse culturele organisaties, onderwijsinstellingen en wetenschappelijke instituten voor zover deze zich bezighouden met (het gedachtegoed van) Comenius.

In internationaal verband streeft de Stichting Comenius Museum naar verdere verdieping van de bestaande relaties met partners in de Tsjechische Republiek en de andere landen van de Visegrad groep (Slowakije, Polen en Hongarije) alsmede Duitsland. In de uitwisseling van informatie en plannen op weg naar het Comeniusjaar 2020 liggen hier kansen op het gebied van uitbreiding van het internationale netwerk, samenwerking en uitwisseling van projecten.

Uitbouw van de kennisfunctie

De Stichting bezit een bibliotheek en archief, geeft een Comenius Nieuwsbrief uit, is door de website manifest op internet, werft sponsors en donateurs en onderhoudt contacten met Nederlandse en internationale universiteiten. Stichting beheert ook het Masaryk monument in Rotterdam. De Stichting wil de kennisfunctie van het Comenius Museum blijven versterken en uitbreiden met name voor de Nederlandse publiek, zodat het nog meer kan uitgroeien tot het Comenius-kenniscentrum in Nederland. Dit kenniscentrum wil ook de huidige samenwerking met internationale partners versterken, o.a. met Comeniuscentra in andere landen.

2.4. Wetenschappelijk onderzoek en publicaties

De Stichting bevordert de laatste jaren verder wetenschappelijk onderzoek rondom Comenius en zijn tijd. Op 28 februari 2019 heeft de Bibliotheca Hermetica, in samenwerking met de Vrije Universiteit en onze Stichting, in Amsterdam een Comenius Symposium en boekpresentatie van het boek *Jan Amos Comenius en zijn Allesomvattende onderwijsleer (1657)* van Prof. Dr. H.E.S. Woldring gehouden.

Foto: Publicaties van prof. H.Woldring

Symposium *‘Jan Amos Comenius en zijn Allesomvattende onderwijsleer (1657)’*

Op 1 maart 2019 organiseerde onze Stichting, in samenwerking met de Vrije Universiteit, in het gebouw van de universiteit in Amsterdam een ééndaags symposium

over Comenius. Tijdens het symposium waren een groot aantal geïnteresseerden van diverse Nederlandse universiteiten en andere belangstellenden aanwezig.

Lezingen:

Comenius in de Amsterdamse context van zijn tijd, door drs. Luc Panhuysen.

Comenius in de pedagogische context van zijn tijd, door prof. dr. Willem Koops.

De hertaling van de Allesomvattende onderwijsleer en de betekenis van dit boek voor de (Nederlandse) comeniologie, door prof. dr. Henk Woldring.

Jan Amos Comenius, Harm de Raaf en de Nederlandse pedagogiek, door dr. John Exalto.

Congres Pansofie in Duitsland 24 juli 2019

Het Comenius Museum is tijdens het Congres Pansofie vertegenwoordigd door de voorzitter Jan Landsaat en het bestuurslid John Exalto.

Deze activiteiten hebben bijgedragen aan de verspreiding van het gedachtegoed van Comenius en de naamsbekendheid van ons Comenius Museum in buitenland.

2.5. Zorg voor de instelling

Mutual Cooperation Agreement

Het bestuur heeft al in 2018 in Praag overleg gevoerd over de voortzetting van het 'Mutual Cooperation Agreement' tussen de Tsjechische overheid, de gemeente Gooise Meren en de Stichting. De nieuwe gemeente Gooise Meren heeft de terbeschikkingstelling van het museumgebouw aan de Stichting Comenius Museum gewaarborgd. De samenwerking, zoals voorgaande jaren met de gemeente Naarden, is door de gemeente Gooise Meren overgenomen en voortgezet.

Het Museumregister

Het museum beheert een eigen collectie voorwerpen en schilderijen gerelateerd aan Comenius, een eigen bibliotheek met werk van en over Comenius en zijn gedachtegoed, een eigen archief dat teruggaat tot de oprichting in 1892 en een verzameling documentatie. Het Comenius Museum is sinds het jaar 1997 geaccrediteerd bij het Nederlandse Museumregister en bleek bij de laatste audit in 2015 opnieuw te voldoen aan de eisen voor accreditatie. In 2019 is verder gewerkt aan de ontsluiting van de voorwerpencollectie, de bibliotheek en het instellingsarchief.

3.1. Zorg voor het publiek, tentoonstellingen, educatie en overige activiteiten

Het publiek van het Comenius Museum bestaat uit bezoekers van alle leeftijden. Globaal de helft van de bezoekers zijn volwassenen en met name jongeren uit Nederland. Het overige derde deel wordt gevormd door bezoekers en scholen uit de rest van de wereld en dan met name uit Tsjechië en Slowakije. Bij de andere activiteiten van het Comenius Museum, zoals de Comeniusdag, de lezingen en symposia bestaat het publiek vooral uit volwassenen. Naast volwassenen zijn het de leerlingen van middelbare scholen en studenten van het hoger onderwijs die, doorgaans in groepsverband, het museum bezoeken. Een bescheiden maar niet onbelangrijk deel van de bezoekers bestaat uit leerlingen van Nederlandse basisscholen die jaarlijks het museum bezoeken.

Onder deze kinderen is de educatieve opstelling van de ‘Wunderkammer’ populair. (De Wunderkammer was in de 17^e eeuw een kabinet met tal van in- en uitheemse specimen van flora en fauna dat volgens Comenius “ter leering ende vermaeck” diende.). Ook worden er jaarlijks tekenwedstrijden voor kinderen georganiseerd.

Foto: Winnaars van de kinderen teken wedstrijd Kijk Comenius

3. Activiteiten in het jaar 2019

3.1. Comeniusdag 2019

De Comeniusdag is het belangrijkste en het meest prestigieuze jaarlijkse evenement van onze Stichting. Ieder jaar wordt omstreeks 28 maart de geboortedag van Comenius, 28 maart 1592, in Naarden herdacht. Door de jaren heen kreeg deze dag een steeds grotere nationale en internationale erkenning.

Comeniusdag 2019 vond plaats op zaterdag 30 maart 2019.

Na een feestelijke ontvangst van de Tsjechische ambassadeur, mevrouw Reinišová, en de Slowaakse ambassadeur, de heer Bužek door de burgemeester in het oude stadhuis van Naarden werden kransen gelegd in het mausoleum bij het graf van Comenius. Naast de ambassadeurs waren een aantal eregasten aanwezig, onder andere de Tsjechische minister van Cultuur, doc. De heer Mgr. Antonín Staněk, PhD, de directeur en zijn collega's van Muzeum J.A. Komenský in Uherský Brod, vertegenwoordigers van de gemeente Gooise Meren en vertegenwoordigers van diverse organisaties.

Voorafgaand aan het middagprogramma in de Grote Kerk van Naarden hebben de ambassadeurs van Tsjechië, mevrouw Reinišová en van Slowakije, de heer Bužek, met vertegenwoordigers van het gemeentebestuur van Gooise Meren kransen gelegd bij het standbeeld van Comenius aan de Marktstraat.

Foto: Kranslegging door Ambassadeurs van Tsjechische en Slowaakse Republieken bij het graf van Comenius

Foto: Kranslegging door Ambassadeurs van Tsjechische en Slowaakse Republieken bij standbeeld van Comenius bij de Grote Kerk te Naarden

Middagprogramma in de Grote Kerk

In de Grote Kerk in Naarden vond het openbaar toegankelijke middagprogramma plaats. In een muzikale omlijsting wordt de Comeniuslezing uitgesproken en vindt de uitreiking van de Comeniusprijs plaats. Na afloop was er gelegenheid om elkaar te ontmoeten. Voor de muzikale omlijsting zorgde dit jaar het Symfonieorkest en koor uit de stad Hodonín uit Tsjechië

Foto: Symfonieorkest Hodonín

Foto: Hans van der Linde, directeur CM

Comeniuslezing 2019

De Comeniuslezing is bedoeld om te inspireren en richt zich op een actualisering van het werkveld van Comenius in zijn tijd: onderwijs, zingeving en samenleving dan wel een combinatie hiervan.

De Comenius Lezing werd gehouden door prof. dr. M. Bussemaker, voormalig minister van onderwijs, over het thema *‘Broedplaatsen van burgerschap; over de waarde(n) van weten’*.

De tekst van de lezing is te vinden op de website van het Comenius Museum (www.comeniusmuseum.nl)

Foto: prof. dr. M. Bussemaker

Jet Bussemaker, FOTO ANPOLAF KRAAK

Bussemaker houdt lezing Comeniusdag

Alexander Poort

Naarden • Oud-minister Jet Bussemaker verzorgt de Comeniuslezing. Onder de titel 'Broedplaatsen van burgerschap; over de waarde(n) van weten' spreekt zij over wat in haar ogen nodig is om de mogelijkheden van kinderen en jongeren in de samenleving tot maximale ontwikkeling te brengen.

Bussemaker heeft zich ook tijdens

haar ministerschap sterk gemaakt voor gelijke onderwijskansen voor iedereen. Daartoe heeft zij onder meer de Comeniusbeurzen ingesteld, die daarnaast bedoeld zijn voor onderwijsvernieuwing. Haar uitgangspunt bij de lezing is dat iedereen weliswaar toegang heeft tot onderwijs, maar dat er nieuwe scheidslijnen ontstaan in de maatschappij. Bussemaker probeert tijdens de Comeniuslezing een ant-

woord te geven op de vraag of er iets aan die scheidslijnen is te doen.

De Comeniusdag is zaterdag 30 maart in de Grote Kerk Naarden. Naast de Comeniuslezing van Bussemaker is dat ook het moment dat de Comeniusprijs wordt uitgereikt. Het is nog niet bekend wie die dit jaar krijgt.

De toegang is gratis. Opgeven is mogelijk via de site van het Comeniusmuseum in Naarden.

Comeniusprijs 2019

De Comeniusprijs is een waardering voor een persoon, project of organisatie die, in het verlengde van de denk- en handelwijze van Comenius, zich heeft onderscheiden op één of meer van deze werkterreinen.

De jaarlijkse Comeniusprijs ging in het jaar 2019 naar de in Iran geboren UAF-directeur Mardjan Seighali. De jury noemde haar een 'enthousiast inspirator in de samenleving die mensen weet te verbinden en ondersteunen zodat ze hun eigen grenzen in de samenleving kunnen verleggen.'

De voorzitter van de jury, professor dr. Douwe D. Breimer stelt: 'Als vluchteling en vrouw heeft Mardjan Seighali hard moeten werken om een leven en een loopbaan in Nederland op te bouwen. Ze is daar voortreffelijk in geslaagd. Zij speelt, in de geest van

Comenius en mede door het bekleden van tal van maatschappelijke functies, een belangrijke en inspirerende rol in onze samenleving.'

Foto: Comeniusprijs-winnares mw. Seighali, voorzitter van de jury de heer Breimer, de burgemeester van Gooise Meren de heer Ter Heegde, en de directeur van het Comenius Museum de heer Van der Linde

Foto:

Foto: Tjechische minister van Cultuur, de heer Staněk, Tjechische ambassadeur mw. Reinišová, burgmeester van de Gooise Ter Heegde

Comeniusprijs laureaten 2012-2019

Eerder ontvingen Robbert Dijkgraaf (2012), Paul Schnabel (2013) Louise Fresco (2014), Geert Mak (2015), Herman Van Rompuy (2016), Jonathan Israël (2017) Herman Tjeenk Willink (2018) de Comeniusprijs.

De Comeniusdag wordt mede mogelijk gemaakt door de Comenius Leergangen, de ambassades van Tsjechië en Slowakije, de gemeente Gooise Meren en het Comenius Museum

3.2. Het Comenius Museum 2019

Het Mausoleum

Foto: Interieur van het mausoleum

Het mausoleum waarin zich het graf van Comenius bevindt, is in pandig verbonden met het gebouw van het Comenius Museum. Het Comenius Museum is gevestigd in een gemeentelijk monument, het Comenius Mausoleum is in z'n geheel een rijksmonument.

De voormalige Waalse kerk, waarin zich het graf van Comenius bevindt, werd door een aantal Tsjechische kunstenaars tijdens het interbellum gerestaureerd en ingericht als mausoleum. Het mausoleum werd als een bijzonder cultuurhistorisch monument erkend. Hoewel het mausoleum ook wordt gebruikt voor tal van bijeenkomsten, lezingen en concerten is een bezoek aan het graf van Comenius het hoofddoel van de talrijke individuele bezoekers of groepen. In het gastenboek is keer op keer te lezen dat bezoekers onder de indruk zijn van de unieke en spirituele lading van het interieur van het mausoleum en de zorg van de medewerkers voor de nagedachtenis van Comenius.

De vaste tentoonstelling 'Vivat Comenius'

De vaste tentoonstelling “Vivat Comenius” is in 2006 tot stand gekomen in samenwerking met het Tsjechische Ministerie van Cultuur en het museum in Uherský Brod. Naast de panelen met informatie en afbeeldingen uit het leven van Comenius is er voor de bezoekers een filmpresentatie over het leven van Comenius in drie talen (Nederlands, Engels en Tsjechisch). In samenwerking met de Tsjechische overheid wordt in 2020 een nieuwe moderne vaste tentoonstelling voor het Comenius Museum ingericht.

Tijdelijke tentoonstellingen

Tentoonstelling ‘Maria’, in samenwerking met de landelijke kunstenaarsvereniging AKKV, 16 november 2018 t/m 13 januari 2019.

bevindt

De kapel waarin zich nu het Mausoleum bevindt heeft in het verleden al vele functies gehad. Het was oorspronkelijk van ca. 1440-1579 de kapel van een nonnenklooster, gewijd aan de Heilige Maria, het Maria Convent.

Foto: Een van de schilderijen van de tentoonstelling

Ook het gebouw waarin zich nu het museum bevindt behoorde tot het Maria Convent. Het jaar 2018 was het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed met maandelijks andere thema's. Zo was het thema in november: religieus verleden. Vanuit dat thema is de kunstenaars van het AKKV (oorspronkelijk een katholieke kunstenaarsvereniging) gevraagd om Maria-kunstwerken te creëren. Deze werden in de maanden november en december 2018 en begin januari 2019 tentoongesteld. Conservator van deze tentoonstelling was Elganan Jelsma, beeldend kunstenaar, voorzitter van de AKKV en cultureel manager van het Waterlinie Museum.

Meet & Greet:

Meet en Greet met kunstenaars van de Maria-tentoonstelling, 13 januari 2019.

Tentoonstelling: 'School! Kunst uit de klas' van 1 februari t/m 19 mei 2019.

Herdenkingscentrum te Lidice alsmede de Comenius Musea in Tsjechië en Nederland.

Foto: Poster tentoonstelling

De pedagoog en onderwijshervormer Comenius had duidelijke ideeën over het onderwijs. Onderwijs moet aansluiten bij de wereld van kinderen. Kinderen zouden kennis moeten maken met zoals het er in de werkelijkheid aan toe gaat in plaats van rijtjes uit hun hoofd te leren. Zelf zien, zelf doen en zelf begrijpen.

De internationale tentoonstelling School! Kunst uit de klas: Comenius en onderwijs door kinderoogen geeft een opmerkelijk inzicht in de talenten van kinderen en hun kijk op het schoolleven.

De tentoonstelling bestond voor een deel uit een selectie van een internationale kunstwedstrijd die door het Tsjechische Herinnerings Centrum Lidice is georganiseerd. Uit de vele duizenden inzendingen is een selectie gemaakt met tekeningen van kinderen uit alle delen van de wereld. Daarnaast werden kinderkunstwerken getoond van kinderen in de leeftijd tussen 6 en 16 jaar uit de provincies Noord-Holland en Utrecht.

Prijsuitreiking tentoonstelling 'School! Kunst uit de klas' 19 mei 2019

Een jury afkomstig uit het onderwijs, de kunsten en het Comeniusmuseum beoordeelde en selecteerde het Nederlandse werk van kinderen. De winnaars van de wedstrijd in drie leeftijd categorieën kwamen met hun ouders in het museum de prijs tijdens de feestelijk bijeenkomst in ontvangst nemen. Na afloop werd er met de kinderen een boottocht gemaakt in Naarden.

Tentoonstelling: 'FotoFestival Naarden met Armando Jongejan en Friso Keuris'
tentoonstelling in samenwerking met FotoFestival Naarden, 25 mei t/m 30 juni 2019.

Foto: Armando Jongejan-uit de fotoserie - Leven in het klooster

Het thema van het FotoFestival Naarden 2019 was dit jaar 'Dutch Masters & Marvelous Misfits' was het thema het buitenbeentje te laten meetellen. De foto's die hier getoond werden vertelden veel over de briljante buitenbeentjes. Een van de locaties waar de foto's tentoongesteld werden was het Comenius Museum. De fotografen Armando Jongejan en Friso Keuris exposeerden hun werk in het museum en initieerden discussiemiddagen met de bezoekers over hun indrukwekkende foto werk.

Tentoonstelling ‘Rembrandt en Comenius’

Eigen tentoonstelling, 12 juli t/m 15 september 2019.

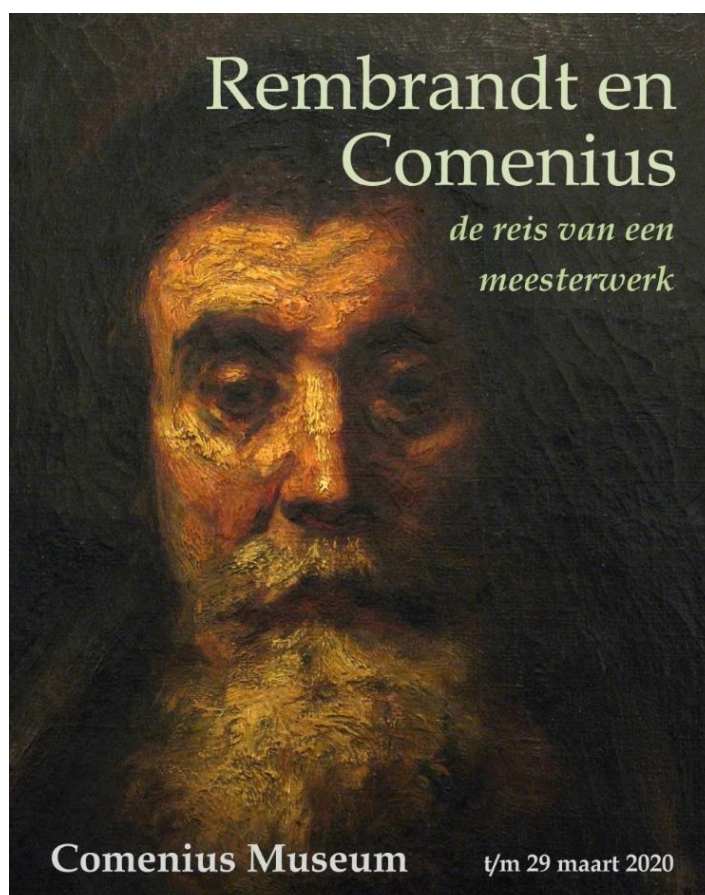

Foto: Poster van de tentoonstelling

Foto: Kopie van het portret van Rembrandts schilderij “Oude man”, die wordt beschouwd als het portret van Comenius

Het Comenius Museum vierde het Rembrandtjaar met twee tentoonstellingen waarin het portret van Comenius centraal stond. In ‘Rembrandt & Comenius’ ging het om het portret dat Rembrandt in 1665 schilderde, en een recent gerestaureerde vroeg 20^e eeuwse

kopie van dit meesterwerk, dat in het bezit is van het Museum is. Tegelijk werd gepresenteerd recent kopie van de Rembrandt schilderij, vervaardigd door de kunstenaar de heer Klarenbeek. Het origineel werd door Rembrandt vervaardigd in zijn atelier aan de Rozengracht. Comenius woonde destijds vier straten verder op de Egelantiersgracht. Rembrandt overlijdt in 1669, Comenius een jaar later. De tentoonstelling beschreef mede op basis van het boek van Lodewijk Wagenaar: een Toscaanse prins bezoekt Nederland, kocht het doek van Rembrandt aan en nam het naar alle waarschijnlijkheid mee naar zijn familie de Medici. Dit schilderij is uiteindelijk in het Uffizi museum te Florence terecht gekomen en kreeg daar zijn definitieve plek. Daarnaast besteedt de tentoonstelling aandacht aan de 18e, 19e en de vroeg 20ste-eeuwse kopieën die van dit meesterwerk zijn gemaakt. Curator Henk Roos onderzocht de herkomst van deze werken onder meer in Italië, en het voormalige Oost-Duitsland.

Tentoonstelling ‘Kijk Comenius, geschiedenis van een gezicht’

Eigen tentoonstelling, 12 juli t/m 15 september 2019.

In de bovenzaal is onder de titel ‘Kijk Comenius, geschiedenis van een gezicht’, een verzameling bijeengebracht van alle mogelijke portretten van Comenius.

Foto: Interieur tentoonstelling

Getekend, geschilderd, als 3D beeld of geslagen in penningen en munten. Leidraad van deze tentoonstelling is de wijze waarop, door de eeuwen heen, heel verschillend naar Comenius is gekeken. We zagen een wereldlijke Comenius naast een haast heilige Comenius, een pedagoog dicht bij de mensen naast een strijder of een door de commercie ingelijfde Comenius als biermerk. Geportretteerd naar de werkelijkheid of vertolkt op kunstzinnige affiches.

Ook de bezoekers konden proberen het portret van Comenius te tekenen op een van de tafels in de zalen.

Lezingen:

In verband met de dubbeltentoonstelling 'Rembrandt en Comenius' en 'Kijk Comenius' zijn twee lezingen georganiseerd. Ook de levendige discussies na afloop zijn door het publiek gewaardeerd.

De titels van de lezingen waren:

'Rembrandt en Caravaggio', lezing door H. Roos, 21 juli 2019.

'Een Toscaanse Prins bezoekt Nederland', lezing door L. Wagenaar, 8 september 2019.

Foto: Lezing van de heer Wagenaar

Internationale activiteiten van de Stichting in 2019

Samenwerking aan de realisatie van de nieuwe vaste tentoonstelling *Mundus Comenii (De Wereld van Comenius)*.

Na een jaar van collegiale bijeenkomsten van de Tsjechische en Nederlandse experts en comeniologen in Uherský Brod en in Naarden is in het jaar 2019 een plan gemaakt voor de realisatie van een nieuwe vaste tentoonstelling in het museum in het jaar 2020. De regering van de Tsjechische Republiek heeft voor de verwezenlijking van deze tentoonstelling een aanzienlijke subsidie beschikbaar gesteld.

Foto: Verbouwing - nieuwe vaste tentoonstelling

Van de gelegenheid is ook gebruik gemaakt om de inefficiënte indeling bij de ingang te wijzigen. Voor de kosten hiervan heeft onze Stichting elders middelen kunnen vinden.

De nieuwe vaste tentoonstelling zal inzicht geven in alle aspecten van het leven en werk van Jan Amos Comenius en zijn van tijd. In een bijzondere, gelaagde vormgeving, zullen de bezoekers kennis maken met vier belangrijke thema's uit het leven van Comenius, Religio, Respublica Litteraria, Scientia et Educatio en Politica.

Foto: Verbouwing - nieuwe vaste tentoonstelling

Vanaf september 2019 was het museum tot december gesloten in verband met de verbouwing en de realisatie van de nieuwe tentoonstelling.

Foto: Realisatie nieuwe vaste tentoonstelling

Foto: Realisatie nieuwe vaste tentoonstelling

Internationale conferentie in ‘Comenius en kunst’ in Praag 16 en 17 mei 2019

De directeur van ons museum, Hans van de Linde had voor deze conferentie een lezing samengesteld. Echter door ziekte van hem werd de lezing van directeur namens het Comenius Museum door Helena Verhoef voorgedragen.

Foto: Valdštejnský zál in Praag

Foto: PhDr mw. M. Pánková, de prof. Lischewski, drs. H.Verhoef

Filmopnamen voor Tsjechische TV9 juni 2019

In het museum zijn opnames voor een reisserie voor de Tsjechische televisie over de Benelux gemaakt. Een onderdeel daarvan was opnames over o.a. de Vechtstreek, waarbij ook aandacht wordt besteed aan het Comenius Museum.

Opening van het Comeniusjaar 2020 -2022 in Praag 19 september 2019

De voorzitter Jan Landsaat en de secretaris Helena Verhoef hebben de Stichting vertegenwoordigd tijdens de feestelijk opening van het Comeniusjaar 2020-2022. In het jaar 2020 zal in Nederland en in Tsjechië herdacht worden dat Comenius 350 jaar geleden is gestorven.

Foto

Foto: Feestelijke opening in het Nationaal Museum in Praag

In het jaar 2022 zal in beide landen gevierd worden dat Comenius 430 jaar geleden geboren werd. Voor beide herdenkingsjaren is een uitgebreid programma opgesteld, waarin ook de Stichting Comenius Museum participeert met o.a. de opening van de nieuwe vaste tentoonstelling en een internationale conferentie.

Deze internationale conferentie, 'Comenius en Pansofie', zal in november 2020 in Naarden georganiseerd worden in samenwerking met het Museum J.A. Komenský uit Uherský Brod en Deutsche Comenius Gesellschaft..

Overige activiteiten in 2019

Nieuwjaarsbijeenkomst van de VNTS

De Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechië & Slowakije (VNTS) heeft op 19 januari 2019 haar traditionele jaarlijkse bijeenkomst georganiseerd in het Comenius Museum.

Nationale Museumweek 8-14 april 2019

Het Comenius Museum deed ook dit jaar mee aan de Museumweek. Het Comenius Mausoleum met zijn glas-in-loodramen, glaspanelen en bijzondere koorhek met bronzen beelden vormen het 'goud' van het Comenius Museum. Ter gelegenheid van de Museumweek werden gratis rondleidingen gegeven. Het thema in 2019 was: 'Ons echte goud'. Het goud van het Comenius Museum was de tentoonstelling 'School! Kunst uit de klas', met rondleidingen op zondag.

Bezoek van Wethouders van de gemeente Gooise Meren

De wethouders van de gemeente Gooise Meren kwamen op werkbezoek naar het museum op 29 augustus 2019.

Open Monumentendagen 2019 in het Comenius Museum

Voor de Open Monumentendagen was als thema: 'Plekken van Plezier' gekozen. Het museum was in het kader van de Open Monumentendagen op 15 september 2019 geopend. In het Comenius Museum waren gratis rondleidingen georganiseerd over Comenius en zijn Mausoleum.

Korenfestival

Op 21 september 2019 werd het Vestival Vocaal georganiseerd. Eén van de locaties van dit Vestival Vocaal was het Comenius Museum. Acht koren traden op in het Mausoleum.

De Museumkidsweek

Museumkidsweek

Het Comenius Museum deed mee aan de Museumkidsweek tijdens de herfstvakantie van 13 t/m 28 oktober 2019. Het Museum organiseerde een kindermiddag op 24 oktober 2019 met een speurtocht door het museum.

Historisch Café

Het Historisch Café in Naarden is een samenwerkingsverband tussen het Comenius Museum, de Vereniging Vestingstad, Tussen Vecht en Eem, het Nederlands Vestingmuseum en het Gemeentearchief Gooise Meren en Huizen en heeft wederom een aantal lezingen over historische onderwerpen georganiseerd in de nieuwe locatie *deMess* in Naarden.

'Lambertus Hortentius', door H. Michielse, 16 januari 2019.

'Patriciërs, pachters en pannenkoeken, Over de geschiedenis van het dorp Lage Vuursche', door F. Booi, 20 maart 2019.

'Sint Vitus, schutspatroon van het Gooi, Het verhaal van Sint Vitus', door: P. Hoogenraad, 15 mei 2019.

'De ontwapening van de Wehrmacht in de 'Festung Holland' (9-30 mei 1945)', door R. Polak, 18 september 2019.

'De Gooise zandafgravingen', door S. Koopman, 20 november 2019.

Vriendenavond 11 april 2019

Speciaal voor donateurs van het Comenius Museum heeft onze Stichting een avond met muziek en voordracht georganiseerd. Op deze avond werd ook het gerestaureerde portret van Comenius gepresenteerd. Verder werd er aandacht besteed aan het komende Comeniusjaar 2020

Eindejaarsborrel

Op 13 december werd er met vrijwilligers, personeel, bestuursleden en de leden van de Raad van Advies een Eindejaarsborrel gehouden.

Rondleidingen

Rondleidingen 1^e zondag van de maand

Op de eerste zondag van de maand verzorgt het Comenius Museum rondleidingen in het mausoleum. De bezoeker betaalt dan wel entree maar krijgt de rondleiding gratis aangeboden.

Rondleidingen op verzoek

Dit jaar zijn er diverse rondleidingen in het Nederlands, Tsjechisch en Engels op aanvraag verzorgd. Het gaat hier om uiteenlopende groepen zoals (Tsjechische en Slowaakse) reisgezelschappen, excursies van serviceclubs, excursies van

ouderengezelschappen en dergelijke. In het jaar 2019 hebben we duidelijk groei van de groepsbezoeken kunnen waarnemen.

App IZI- travel

Bezoekers van het mausoleum kunnen sinds 2016 gebruik maken van de app IZI-travel waarmee de bezoeker digitale rondleidingen in het Nederlands en Tsjechisch kan ontvangen.

Activiteiten voor kinderen en scholen

Kindermiddagen

Kinderen in de leeftijd van 8 tot 12 jaar doen onder leiding een speurtocht door het museum. Voor deze speurtocht is speciaal materiaal ontwikkeld, waardoor er het één en ander opgestoken kan worden.

Foto: De Wunderkammer

Dit idee stamt uit de tijd van Comenius. Het is een grote vitrine waarin allerlei inheemse en uitheemse dieren zijn opgenomen. Behalve dat de kinderen zich hierover kunnen verwonderen, wordt hen ook naar deze dieren, hun voortplanting en hun leefomgeving gevraagd.

Schoolbezoek

Tijdens het jaar 2019 heeft een stijgend aantal groepen uit het basis- en voortgezet onderwijs gebruikgemaakt van het educatief programma Comenius Mausoleum. Ook Tsjechische scholieren hebben hiervan gebruik gemaakt.

Programma voor het basisonderwijs

Voor de basisschoolgroepen 6, 7 en 8 zijn programmaonderdelen beschikbaar waarmee de leerlingen in het Mausoleum, de vaste opstelling en in de Wunderkammer aan de slag kunnen gaan, nadat zij in een groepsgesprek kennis hebben genomen van het Comenius Mausoleum. Enkele scholen hebben het onderwijsaanbod in hun curriculum ingepast en komen jaarlijks op bezoek.

Kinderen in de leeftijd van 8 tot 12 jaar doen onder leiding een speurtocht door het museum. Voor deze speurtocht is speciaal materiaal ontwikkeld, waardoor er het een en ander opgestoken kan worden. Data: 2 januari, 1 mei 2020.

Kindermiddag tekenen Museumkaart, 6 maart, 13 maart, 20 maart, 27 maart 2019.

Programma voor het voortgezet onderwijs

Een bezoek aan het Comenius Museum maakt deel uit van een programma van scholen in het voortgezet onderwijs uit Nederland en het buitenland. Wanneer men zich op tijd aanmeldt, wordt er een rondleiding in drie talen aangeboden, namelijk in het Engels, het Tsjechisch en het Duits.

Programma voor docenten

Het Comenius Museum heeft goede ervaring met het verzorgen van dagdeelprogramma's voor schoolteams voor basis- en voortgezet onderwijs. De docenten maken kennis met het leven en werk van Comenius. Ze kunnen ook geïnspireerd worden om deze kennis aan de leerlingen op hun eigen school over te dragen en een gezamenlijk project te gaan opzetten.

Stadswandelingen

In samenwerking met het plaatselijk VVV-kantoor worden toeristen door de vestingstad geleid. Daarbij wordt ook kort het mausoleum bezocht.

Zaalverhuur

Het is mogelijk om voor max. 25 personen in het mausoleum en de tentoonstellingszalen op de begane grond ruimtes te huren. In 2019 hebben enkele gezelschappen, gerelateerd aan onderwijs, etc. van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Aantal bezoekers Comenius Museum, Mausoleum en Comeniusdag (2005 - 2019)

Jaar	Museum Mausoleum	Volwassenen	Groepen	Senioren MK, CJP	Studenten Kinderen	Gratis/vriend	Extra bezoek Fotofestival	OFF foto-festival	Comeniusdag	Totaal
2005	4398						7 647			12045
2006	4931						-			4931
2007	4514						3790			8304
2008	5377						-			5377
2009	5941	1076	1665	1213	377	1612	-			5941
2010	4968	988	1433	1065	323	1157	-			4968
2011	6939	1317	1227	2959	320	1116	-	550	284	7773
2012	4292	971	799	1382	267	873	-	-	375	4667
2013	4978	1095	584	2185	340	774	5811	-	516	11305
2014	5113	1148	660	2301	330	571	-	-	575	5688
2015	5546	1238	802	2236	411	859	-	-	650	6196
2016	5004	939	972	1878	301	907	-	-	750	5754
2017	4462	1062	513	1810	384	693	-	-	513	4975
2018	4935	1332	791	1758	476	448	188*	222**	562	5497
2019	4341	987	878	3428	410	4542	5786	-	800	10127

In de tabel zien we een duidelijke stijging van het totaal aantal bezoekers. Gedeeltelijk is dit te verklaren uit het feit dat het museum deelgenomen heeft aan het tweejaarlijks Foto Festival in Naarden, het zeer succesvolle programma van de Comeniusdag 2019, maar ook door de steeds groeiende belangstelling van het publiek voor Comenius.

Dankzij de interne registratie en het gastenboek heeft het museum inzicht in aantal, nationaliteit en tevredenheid van de bezoekers. Wat niet gemeten is, is het bereik van de website, het aantal deelnemers aan lezingen en symposia buiten het museum en het aantal lezers van publicaties die door of onder auspiciën van het Comenius Museum zijn uitgegeven.

3. Interne organisatie

4.1. Interne organisatie

Algemeen bestuur

Het Algemeen bestuur is in 2019 maandelijks bij elkaar gekomen. De samenstelling van het Algemeen bestuur was als volgt:

Jan Landsaat	<i>voorzitter</i>
Helena Verhoef	<i>secretaris</i>
Harry Rörik	<i>penningmeester</i>
Saskia Sap	<i>lid</i>
Veronica Smelt	<i>lid</i>
Nick van Loendersloot	<i>lid</i>
John Exalto	<i>lid</i>
Steven Engelsman	<i>lid</i>

Activiteiten Algemeen bestuur 2019

Het bestuur houdt zich bezig met het museale beleid, het financiële beleid en het personeelsbeleid, het interne overleg in het museum, het zorgdragen voor het uitvoeren van het jaarprogramma, en het overleg met gemeentelijke en regionale organisaties en de Rijksvastgoedorganisatie. Verder draagt het bestuur verantwoordelijkheid voor de contacten met de Tsjechische Ambassade in Den Haag en de Nederlandse Ambassade in Praag, de Ministeries van Cultuur en Onderwijs van de Tsjechische Republiek en de partnermusea van Muzeum J.A. Komenský in Uherský Brod en het Nationaal Pedagogisch Museum J.A. Komenský in Praag. Bij de algemene bestuursvergaderingen zijn doorgaans de directeur, de bureaumedewerker en een van de vrijwilligers aanwezig. Zaken die in 2019 aan de orde zijn geweest naast de reguliere agenda: het aanvullen van het nieuwe Huishoudelijk Reglement; het Jaarverslag 2018; Begroting 2019; Financieel Jaarverslag 2018; verbouwings- en inrichting planning en realisatie nieuwe vaste tentoonstelling 2020, vervanging van directeur i.v.m. met langdurig ziek zijn. Vertegenwoordigers van het bestuur en de directie hebben de Stichting Comenius Museum vertegenwoordigd in contacten en overlegsituaties met de burgemeester en ambtenaren van de gemeente Gooise Meren, het overleg met het Ministerie van Cultuur in Tsjechië en de contacten met de Tsjechische, Slowaakse, Poolse en Hongaarse ambassades in Den Haag.

Raad van Advies

Conform artikel 9 van de Statuten van de Stichting Comenius Museum, dat het instellen van een Raad van Advies mogelijk maakt, heeft het bestuur de organisatie van de Raad van Advies en de bestaande taken en bevoegdheden in het Huishoudelijk reglement vastgelegd. De voorzitter is onafhankelijk en bekleedt geen functie in het bestuur. De Raad regelt zelf haar secretariaat. De Raad adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd over uiteenlopende zaken van belang voor het Museum. Daarnaast dragen individuele leden van de Raad door lezingen en publicaties actief bij aan het uitdragen van het gedachtegoed van Comenius.

Leden van RvA

Drs. Maud Arkesteijn-van Willigen; voorzitter; gastconservator
 Prof. Dr. Bruno Naarden; lid, Emeritus hoogleraar Russische taal en cultuur UvA;
 Prof. Dr. Els Ruisendaal; lid, hoogleraar taalkunde Europese universiteit Nederland en België, uitgever;
 Prof. dr. Ton Notten; lid, wetenschapper en publicist, emeritus professor Sociale agogiek Vrije Universiteit Brussel en emeritus docent Hogeschool Rotterdam
 Drs. Jan Henneman; lid; voormalige Nederlandse ambassadeur in Tsjechië
 Pieter Goedhart; lid; schrijver en kenner van Tsjechië
 Drs, MSc Jacob Sadílek; lid, econoom, ABN AMRO Bank en daarna diverse banken in Oostenrijk, Tsjechië, Ukraine en Bosnië Hercegovina
 Mr Boris Dittrich; lid, o.a. voormalig Fractievoorzitter Tweede kamer, lid Eerste kamer der Staten –Generaal, directeur Seksueel Minderheden voor de mensenorganisatie Human Rights Watch

Aftredend: Drs. Kees Mercks; lid, oud-docent van de UvA, Slavisch Instituut, topvertaler Tsjechische literatuur;
 Prof. Dr. Leendert Groenendijk; lid, emeritus-hoogleraar historische pedagogiek VU

Directie

De heer drs. Hans van der Linde, directeur van het Comenius Museum wordt door het bestuur als één van de belangrijke krachten voor het museum beschouwd. Dit ondanks het feit dat hij slechts in deeltijd (0,5 fte) werkt voor het museum.

Zijn taken zijn o.a.: het voorbereiden van het beleid van het bestuur, behoud en beheer van het museum en mausoleum, contacten met andere museale instellingen, het inhoudelijk samenstellen en organiseren van tentoonstellingen, het organiseren van lezingen en andere activiteiten, het ontwikkelen van educatieve activiteiten, zorg dragen

voor de externe communicatie, het uitbreiden van sponsoractiviteiten en het leiding geven aan de organisatie van het museum en de vrijwilligersgroep.

Helaas is de heer van der Linde in het jaar 2019 langdurig ziek geworden en werd tijdelijk door het Operationeel team en andere bestuursleden vervangen.

Kantoor

Mevrouw Maria Krutzen werkt als vaste administratief medewerkster voor 18 uur per week. Zij is verantwoordelijk voor de administratieve taken van het museum en voor de website.

Mevrouw Ineke Pufflijk ondersteunt de financiële administratie van het museum als vrijwilliger.

OT Operationeel team

Jan Landsaat	Voorzitter
Helena Verhoef	Secretaris van het bestuur
Hans van der Linde	Directeur

Kantooroverleg

Helena Verhoef	Secretaris van het bestuur
Hans van der Linde	Directeur
Maria Krutzen	Bureaumedewerkster
Ineke Pufflijk	Vrijwilliger administratie
Monica de Greeve	Coördinator Vrijwilligers
Tineke van den Born	tijdelijk vervangend Coördinator Vrijwilligers

Aftredend: Gerrie Brok, voormalig Coördinator Vrijwilligers

Het Operationeel team en het Kantooroverleg in 2019 vond maandelijks plaats. De leden zorgen samen voor de coördinatie van de dagelijkse taken binnen het museum/mausoleum en de voorbereiding van de diverse vraagstukken aan het bestuur. Tevens zorgen ze voor de interne uitwisseling van informatie, met behulp van het maandelijks infoblad *Comenius Intern* dat naar alle betrokkenen van het museum wordt gestuurd.'

Vrijwilligers en werkgroepen

Het museum worden de uitvoerende taken gedragen door een vaste groep van ruim 30 vrijwilligers die trouw en met veel inzet en enthousiasme onder leiding van de directeur zorgen voor de dagelijkse gang van zaken in het museum.

In het jaar 2019 zijn enkele nieuwe vrijwilligers gestart. Mevrouw Gerrie Brok is afgetreden als de coördinator Vrijwilligers en haar taak heeft mevrouw Monica de Greeve overgenomen. Ze werd tijdelijk vervangen door vice-coördinator mevrouw van der Born. De coördinator en vice-coördinator worden voor 1 jaar benoemd en kunnen daarna herbenoemd worden. Zij zorgen voor de sollicitaties en het inwerken van nieuwe vrijwilligers, voor de voorbereiding van de vrijwilligersvergaderingen, de coördinatie van de taken en andere gezamenlijke activiteiten van de vrijwilligers. Ze zijn het eerste aanspreekpunt voor de vrijwilligers, naast de directeur.

De groep vrijwilligers heeft een keer per twee maanden een gezamenlijk overleg. Zij regelden zelf hun rooster, hebben een eigen overlegstructuur en werken nauw samen met de directeur en het bestuur.

De vrijwilligers hebben één of meerdere vaste taken in het museum en werken samen in de verschillende werkgroepen. De werkgroepen zijn georganiseerd rondom de dagelijkse gang van zaken zoals baliedienst, gastvrouwen, programmering, publiciteit, archivering en depot. Naast de vrijwilligers zijn ook de directeur, het secretariaat en bestuursleden in de werkgroepen betrokken. In de werkgroepen helpen de vrijwilligers het jaarprogramma en de nieuwe initiatieven in het museum verder te ontwikkelen.

Werkgroep Balie

De baliemedewerkers zorgden voor het openen en sluiten van het museum, de ontvangst van bezoekers en het geven van informatie. Het maken van de maandelijkse roosters voor de baliediensten is een speerpunt in de organisatie van het museum omdat daardoor het dagelijks open zijn van het museum, ook tijdens de feestdagen, is garandeert. Dankzij de vaste groep van vrijwilligers lukte het opnieuw om in het jaar 2019 zonder problemen het museum voor het publiek open te houden.

Werkgroep Tentoonstellingen

De werkgroep tentoonstellingen werkt onder leiding van de directeur. De werkgroep heeft in 2019 opnieuw een bijdrage verleend bij de voorbereidingen van vier tijdelijke tentoonstellingen en is nagenoeg het hele jaar bezig met het voorbereiden van de komende tentoonstellingen.

Werkgroep Techniek

In het jaar 2019 heeft het technische team opnieuw gezorgd voor het goed laten functioneren van de technische voorzieningen in het museum en het mausoleum. Het team is voor het museum onmisbaar bij de technische voorbereiding en uitvoering van tentoonstellingen, licht, verwarming, technische apparatuur, vochtregulatie etc.

Werkgroep rondleidingen

Deze werkgroep zorgt voor Nederlandstalige, Tsjechische, Engelse en Duitse rondleidingen voor groepen bezoekers.

Werkgroep Gastvrouwen

De gastvrouwen zorgden samen voor ontvangst van de gasten tijdens de openingen van tentoonstellingen en andere officiële gelegenheden in het museum. Ze zorgden, indien nodig, voor koffie, drankjes en hapjes.

Redactie Comenius Bulletin

De redactie geeft tenminste twee keer per jaar een digitale versie van het Comenius Bulletin uit. Via het Comenius Bulletin werden ook in 2019 de Vrienden van het museum en andere belangstellenden over de komende programma's en acties van het museum op de hoogte gehouden van bestuurszaken en biedt achtergrondinformatie over Comenius.

Werkgroep Collectieregistratie

Deze werkgroep is in 2019 verder bezig geweest met van de registratie van de collectie en het archief met behulp van het digitale Adlib programma.

Werkgroep Bibliotheekregistratie

Deze werkgroep heeft in 2019 een belangrijk deel van de bibliotheek collectie ontsloten via het programma Adlib.

Activiteiten voor vrijwilligers

Het bestuur en directeur zijn zich bewust van het feit dat de hele organisatie van het museum, die vooral steunt op de vrijwilligers, alleen goed en professioneel kan draaien door een goede samenwerking tussen alle betrokkenen. Naast alle werkcontacten werd in het jaar 2019 enkele keren collegiaal contact en interne bijpraten voor de vrijwilligers georganiseerd.

Vrijwilligers dag

Het Comenius Museum wordt gedragen in zijn dagelijkse exploitatie, bij het realiseren van tentoonstellingen en alle andere activiteiten door een groep van ruim 30 vrijwilligers. Als dank voor hun grote bijdrage en als moment van teambuilding werd door de Stichting de jaarlijkse Vrijwilligers dag georganiseerd.

Kerstborrel

In december werd de jaarlijkse Kerstborrel voor alle vrijwilligers, samen met het bestuur en leden van RvA georganiseerd. Hierbij werd met een glas wijn het afgelopen jaar geëvalueerd. De vrijwilligers, die zich een rond aantal jaren voor het museum hebben

ingezet, werden in het zonnetje gezet. Ze hebben ook een eerste inleiding kunnen volgen over de nieuwe vaste tentoonstelling, die toen al bijna voltooid was.

Organisatie Comeniusdag

Het comité organiseert de jaarlijkse herdenkingsdag van Comenius in Naarden met het besloten ochtendprogramma met ontvangst op het stadhuis, kranslegging in het mausoleum en lunch voor genodigden alsmede het openbare middagprogramma met kranslegging bij het standbeeld voor de Grote Kerk en de Comeniuslezing, het muzikale programma en de uitreiking van de Comeniusprijs in de Grote Kerk.

De leden van comité

Veronica Smelt	lid
Saskia Sap	lid
Han de Vries	lid
Hans v.d. Linde	lid
Jan Landsaat	lid
Bert Tielemans	Adviseur pr en communicatie (op afroep)

Jury Comeniusprijs

De Comeniusprijs wordt jaarlijks toegekend aan een persoon, die een bijzondere bijdrage in de geest van Comenius heeft geleverd op een of meer van de werkerterreinen waar Comenius zelf actief was: onderwijs en educatie, religie en zingeving en politiek en samenleving

De jury voor de Comeniusprijs

De Comeniusprijs werd negen jaar geleden ingesteld door de Stichting Comenius Museum met als doel de nagedachtenis van Comenius aan het brede Nederlandse publiek presenteren. De jury draagt kandidaten voor aan het bestuur van de Stichting Comenius Museum. De voordracht van de jury wordt na bevestiging door het bestuur onderbouwd in de Laudatio die op de Comeniusdag door de voorzitter van de jury wordt uitgesproken.

Sinds medio 2019 bestond de jury uit de volgende leden:

Prof. Mr D.D. Breimer: voorzitter; *onder meer oud-Rector Magnificus Universiteit Leiden, Voorzitter Raad van Toezicht Rijksmuseum Boerhaave en van het Taalmuseum Leiden*

Prof. Mr Job Cohen: lid; *onder meer oud-burgemeester van Amsterdam en oud-staatssecretaris van Onderwijs en van Justitie.*

Drs. J. J. Tj. van den Hul-Omta: lid; *onder meer oud-lid Eerste Kamer en oud-voorzitter Verus (voorheen Besturenraad Chr. Onderwijs), lid Raad van Toezicht Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden*

Prof. dr. Ben Knapen, Vml. hoofdredacteur NRC, vml. Staatssecretaris Buitenlandse zaken, 1^e kamerlid, lid WRR.

Veronica Smelt-Verheul: lid; *Algemeen Bestuurslid Stichting Comenius Museum*

Drs. Helena Verhoef: *ambtelijk secretaris van de jury; secretaris Stichting Comenius Museum*

4.2. Samenwerking met de andere partners en organisaties

Internationale samenwerking.

Stichting Comenius Museum onderhoudt goede contacten met organisaties in landen waar Comenius tijdens zijn leven verbleef zoals Duitsland, Tsjechië, Slowakije, Polen en Hongarije maar ook in landen waar hij ook wordt geëerd zoals in Verenigde Staten en Japan. Deze contacten leiden tot uitwisseling van informatie, uitbreiding van het collegiale netwerk en samenwerking in de totstandkoming van projecten en producties.

Tsjechische ambassade in Den Haag.

Hare excellentie mevrouw Jana Reinisová, ambassadeur van de Tsjechische Republiek heeft de Comeniusdag 2019 bijgewoond en was bij de opening van enkele tentoonstellingen aanwezig. Vanwege haar vertrek uit Nederland heeft zij op 30 juli op uitnodiging van de Stichting feestelijk afscheid kunnen nemen van Naarden, waarbij het bestuur en de burgemeester haar dank zegden voor haar onvermoeibare inzet voor het Comenius Museum.

Bezoek nieuwe Tsjechische Ambassadeur K. Sequensová aan het Comenius Museum

Na haar installatie als ambassadeur bezocht mevrouw Sequensová op 7 oktober 2019 het museum en mausoleum en maakte zij kennis met vertegenwoordigers van het bestuur van onze stichting.

Ministerie van Cultuur in Praag

Aan het eind van het jaar 2017 en gedurende 2018 heeft Ministerie van Cultuur de plannen van de Tsjechische overheid voor de financiële en inhoudelijke bijdrage aan het Comenius Museum in Naarden ontvouwd. Het meest belangrijk item is de subsidie voor een nieuwe vaste tentoonstelling die in 2020 geopend zal worden, en onder leiding van het partnermuseum in Uherský Brod vanaf eind 2019 opgebouwd zal worden.

Museum J.A. Komenský Uherský Brod.

De goed lopende partnercontacten met het museum in Uherský Brod werden in het jaar 2019 verder voortgezet. Het museum in Uherský Brod zorgt al jarenlang, in opdracht van het Tsjechische Ministerie van Cultuur en namens de Tsjechische regering, voor de financiering van het museum en levert ook een bijdrage aan het jaarlijkse programma door middel van uitwisseling van tentoonstellingen. In 2019 werd veel tijd, energie en aandacht besteedt aan de realisatie van de nieuwe vaste tentoonstelling “Mundus Comenii”.

Slowaakse ambassade

De Slowaakse ambassadeur, de heer Bužek, heeft deelgenomen aan de Comeniusdag 2019 en was aanwezig bij enkele openingen van tentoonstellingen.

Architectenbureau Art Consultancy

De nieuwe vaste tentoonstelling in het Comenius Museum werd gerealiseerd onder de inspirerende en vakkundig leiding van ing. Tomáš Skalík en zijn team van Art Consultancy.

Nationaal Pedagogisch Museum J.A. Komenský in Praag

De langdurige collegiale samenwerking met het Nationaal Pedagogisch Museum J.A. Komenský in Praag biedt de mogelijkheid snel kennis, en waar mogelijk activiteiten uit te wisselen. Directeur van ons museum, drs. Hans van der Linde, participeerde bij de realisatie van de boek van directeur PhDr Markéta Panková, “Comenius in de kunst”, dat in 2019 in Praag uitgegeven werd.

Tsjechisch Centrum

In 2019 heeft het Tsjechisch Centrum regelmatig aankondigingen van tentoonstellingen en andere acties van het Comenius Museum in Naarden gepubliceerd.

Nationale en regionale partners

Landelijke Open Monumentendag

Het museum heeft meegedaan met de Monumentendagen 2019 met een speciaal rondleidingprogramma.

Nationale Museum weekend.

Het museum heeft meegedaan met het Nationale Museumweekend 2019 met een speciaal rondleidingprogramma.

Ritman Bibliotheek

In het jaar 2019 zijn de contacten met de Ritman bibliotheek in Amsterdam voortgezet. Er is een plan ontstaan om de gedeelte van de internationale conferentie 2020, georganiseerd door onze stichting, op een middag in de zaal van de bibliotheek in Amsterdam te organiseren.

Gemeente Gooise Meren

De burgemeester van Gooise Meren de heer Ter Heegde heeft tijdens de Comeniusdag 2019 een aantal gasten in het historische stadhuis van Naarden ontvangen. Tevens overhandigde hij in de middag de Comeniusprijs aan mevrouw Seighali. Gedurende het jaar hebben de voorzitter en de directeur een aantal keren overleg gevoerd met hem en de gemeentelijke ambtenaren van Cultuur.

Culturele organisaties in Naarden

Het Comenius Museum heeft deelgenomen aan aantal gemeentelijk acties, waarbij de extra rondleidingen of gratis entree voor het museum mogelijk zijn geweest.

Vrienden van Comenius.

Het museum heeft ruim 100 'Vrienden van het Museum'. Onder Vrienden van het Museum worden verstaan: donateurs die voor minimaal 1 jaar doneren aan het Museum. Daarvoor ontvangen ze een aantal voorrechten, zoals gratis toegang met één introductie, 10% korting op artikelen uit de museumwinkel, uitnodigingen voor openingen en het Comenius Bulletin. Het aantal Vrienden van het museum is in het jaar 2019 stabiel gebleven.

4.3. Huisvesting, veiligheid en financiën.

Huisvesting

Het Comenius Museum en Mausoleum is gevestigd aan de Kloosterstraat 33. Het museum begon in 1892 met een tentoonstelling in het oude stadhuis van Naarden, verhuisde in de jaren '20 van de vorige eeuw naar de Turfpoortstraat om in 1992 te verhuizen naar het pand naast het mausoleum. Het mausoleum is toen in pandig verbonden met het museum.

Het museum beschikt over een vaste tentoonstelling en drie ruimten waarin tijdelijke tentoonstellingen worden georganiseerd.

Het mausoleum is primair bedoeld voor hen die het graf van Comenius willen bezoeken. Daarnaast wordt de ruimte van het mausoleum gebruikt voor tal van bijeenkomsten, lezingen en concerten.

In het gastenboek is keer op keer te lezen dat bezoekers onder de indruk zijn van de unieke en spirituele lading van het interieur van het mausoleum en de zorg van de medewerkers voor de nagedachtenis van Comenius.

In het mausoleum is een lift die toegang biedt tot de eerste en tweede verdieping van het museum voor personen die slecht ter been zijn.

8.2 Veiligheid

Sinds 2014 heeft het Comenius Museum nieuwe installaties voor het inbraakalarm en de brandmelding bij de balie van het museum. Deze installaties worden jaarlijks gekeurd. Het museum beschikt over een veiligheidsbeleid onder de naam *'Het zal je maar gebeuren'* waarin een aantal risico's en preventieve maatregelen geregeld. Vrijwilligers zijn op de hoogte van de te nemen maatregelen in noodsituaties.

8.3 Financiën

De Stichting Comenius Museum ontvangt voor de exploitatie van het museum en het dagelijks beheer van het mausoleum een subsidie van het Tsjechische Ministerie van Cultuur dat deze kosten gedeeltelijk dekt. De Gemeente Naarden stelt al vanaf 1992 het museumgebouw ter beschikking en deze regeling is na de gemeentelijke fusie door de nieuwe gemeente Gooise Meren voortgezet. De Tsjechische ambassade in den Haag zorgt voor enkele doelsubsidies o.a. voor de uitgave van publicaties van het museum. Voor afzonderlijke projecten zijn met wisselend succes bij fondsen additionele subsidies aangevraagd.

2019 kon in financieel opzicht goed worden afgesloten (zie het hierna volgende Financiële verslag van de Stichting Comenius Museum 2019).

Vrienden, sponsors en donateurs

Hoewel de financiële basis van het museum dankzij de steun van de Tsjechische overheid en de gemeente Gooise Meren is gegarandeerd, is naast de basisfinanciering additionele financiering nodig voor projecten en bijzondere activiteiten. Een voorbeeld hiervan is de jaarlijkse Comeniusdag, die in belangrijke mate wordt gefinancierd met behulp van sponsors.

De Stichting prijst zich gelukkig met een steeds verder groeiend aantal sponsors. Zonder hen zouden een aantal activiteiten van het museum, zoals wisseltentoonstellingen en de grootse opzet van het Comeniusdag niet mogelijk zijn.

In 2019 heeft de Stichting voor verschillende projecten en doelen financiële steun mogen ontvangen van onder meer:

Coöperatiefonds Rabobank Noord-Gooiland

Comenius Leergangen

Prins Bernhard Cultuur Fonds

De toekomst van de Stichting Comenius Museum

Het kan niet genoeg benadrukt worden dat de financiële situatie van de Stichting Comenius Museum en het Comenius Museum ook in de toekomst de hoogste prioriteit heeft voor het bestuur. Niet alleen de continuering van de basisfinanciering door het Tsjechische Ministerie van Cultuur en de gemeente Gooise Meren maar ook de additionele financiering van de activiteiten van de Stichting blijft noodzakelijk.

Bij het Comenius Museum en het werk van de Stichting worden jaarlijks steeds meer mensen betrokken. Dit is een zeer verheugend feit. Desondanks blijft het een uitdaging voor het bestuur, de directeur en de Raad van Advies om voor de toekomst te zorgen dat het aantal bezoekers, het aantal Vrienden van het museum, en het aantal sponsors en andere financiële partners uit Nederland en daarbuiten wordt vergroot. Dit om ervoor te zorgen dat het Comenius Museum in Naarden voor bezoekers en belangstellenden beschikbaar zal blijven en de organisatie zich ook als kenniscentrum verder zal ontwikkelen voor haar taak en missie om de nagedachtenis van Comenius in een Europese context aan volgende generaties over te kunnen dragen.

Het vizier richten wij daarbij op het jaar 2020, het Comeniusjaar. Waar wij 350 jaar na dato Comenius op grootste wijze zullen herdenken.

Het bestuur van de Stichting Comenius Museum het volle vertrouwen en de energie om onze doelstellingen te kunnen realiseren.

4.4. Financieel Jaarverslag 2019 –zie Bijlage

Stichting Comenius Museum Naarden

Financieel verslag 2019

2 februari 2020

Stichting Comenius Museum Naarden

Financieel verslag 2019

Inhoudsopgave

- 1 Balans per 31 december 2019
- 2 Exploitatierkening 2019
- 3 Algemene toelichting
- 4 Toelichting op de balans
- 5 Toelichting op de exploitatierkening

Stichting Comenius Museum, Naarden

1. Balans per 31 december 2019

Activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Vorraad winkel	1.500	1.500
Vorderingen		
Omzetbelasting	18.540	20.925
Te vorderen en vooruitbetaald	<u>4.375</u>	<u>500</u>
	22.915	21.425
Liquide middelen	69.843	45.762
	<u>94.258</u>	<u>68.687</u>

Passiva

Eigen vermogen	50.819	50.536
Voorziening onderhoud monument Masaryk	5.795	5.795
Schulden op korte termijn		
Loonheffing	1.156	1.261
Te betalen en vooruitontvangen	<u>36.488</u>	<u>11.095</u>
	37.644	12.356
	<u>94.258</u>	<u>68.687</u>

Stichting Comenius Museum, Naarden

2. Exploitatierkening 2019

Opbrengsten		2019	2019	2018
		<u>begroting</u>	<u>uitkomst</u>	<u>uitkomst</u>
subsidie gemeente Naarden huur	45.600	45.600	45.600	45.600
subsidie Tsjechische Republiek	84.500	84.500	84.500	84.500
subsidie idem variabel deel	15.000	7.500	12.000	12.000
projectsubsidie Tsjechische Repul	4.000	5.019	4.642	4.642
donaties	500	-	250	250
entreegelden	15.000	24.271	19.636	19.636
resultaat winkelverkoop	1.500	987	1.766	1.766
bijdrage vrienden van Comenius	2.500	3.460	1.735	1.735
overige ontvangsten	2.000	1.418	1.693	1.693
		170.600	172.755	171.822
Kosten				
personeel	69.000	51.400	69.686	69.686
huisvesting	63.800	82.650	71.684	71.684
tentoonstellingen en manifestaties	17.000	27.034	14.317	14.317
algemene kosten	20.800	10.787	14.373	14.373
		170.600	171.871	170.060
Interest en bankkosten		-	884	1.762
		-	601-	349-
Resultaat boekjaar		-	283	1.413

Stichting Comenius Museum, Naarden

3. Algemene toelichting

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Materiele vaste activa

De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gebaseerd op de geschatte levensduur.

Indien donaties worden ontvangen voor de aanschaf van materiele vaste activa worden deze in mindering gebracht op de aanschafwaarde en wordt er alleen afgeschreven op een eventueel restant.

Voorraden

de voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs , rekeninghoudend met incourantheid

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kosten

De kosten worden berekend op basis van historische kosten en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Stichting Comenius Museum, Naarden

4. Toelichting op de balans

	2019	2018
Te vorderen en vooruitbetaald		
Dit betreft :		
Voorschot Grote Kerk inz Comeniusdag	-	500
Subsidie Prins Bernhard Cultuurfonds	4.000	-
Te verrekenen met Museum Uhersky Brod	375	
	4.375	500
 Liquide middelen		
Hieronder zijn verantwoord		
Kas	618	1.306
Rabobank	8.213	13.140
Rabobank , subsidierekening	1.012	1.316
Rabobank , rendementsrekening	60.000	30.000
	69.843	45.762
 Algemene reserve		
Saldo 1 januari	50.536	49.123
Resultaat boekjaar	283	1.413
	50.819	50.536
 Voorziening onderhoud monument Masaryk		
Op 18 december 2015 werd het Comenius Museum juridisch eigenaar van het monument "tomas G.Masaryk en Rotterdam".Van de initiatiefnemers werd een bedrag ontvangen ter dekking van verzekering en onderhoud voor de komende jaren	5.795	5.795
 Te betalen en vooruitontvangen		
Hieronder is gerangschikt :		
Reservering voor Symposium 2020	13.280	-
Verbouwingskosten	7.401	-
Te betalen facturen	1.307	1.095
Overige te betalen kosten	14.500	10.000
	36.488	11.095

Stichting Comenius Museum, Naarden

5. Toelichting op de exploitatierekening

	2019 begroting	2019	2018
Winkelresultaat			
Verkopen	2500	2.720	2.783
Kostprijs verkopen	-1000	1.733-	1.017-
	1500	987	1.766
 Overige ontvangsten			
Zaalhuur en verzorgen vergaderingen	2.000	1.418	1.693
 Personeel			
Salarissen	42.000	48.951	42.683
Ziekengeld	-	24.769-	2.908-
Doorberekend salaris naar kosten tentoonstellingen en manifestaties	-7.000	7.000-	7.000-
Vrijwilligers	15.000	13.899	15.280
Sociale lasten	9.500	9.254	9.093
Pensioenpremie	4.500	7.031	7.368
Reiskosten personeel	2.500	1.617	2.417
Overige personeelskosten	2.500	2.417	2.753
	69.000	51.400	69.686
 Huisvesting			
Huur	45.600	45.600	45.600
Energie	6.500	5.830	7.622
Schoonmaak	6.200	6.917	6.176
Beveiliging	3.000	3.542	6.716
Onderhoud	1.500	1.912-	4.892
Onderhoud t.b.v.huisvesting nieuwe vaste tentoonstelling	-	22.010	-
Overige	1.000	663	678
	63.800	82.650	71.684

Stichting Comenius Museum, Naarden

5. Toelichting op de exploitatierekening

		2019 begroting	2019	2018
Tentoonstellingen en manifestaties				
Wereldbeeld	#####	-	-	6.500-
Unitas Fratum, Education for all ,Mausoleum {	#####	-	-	-
Jarostov Horeje	#####	-	-	29
Erfgoed Comenius/Geboorte tsjachie	#####	-	-	9.430
Maria	#####	91	2.138	-
Kunst in de klas	#####	4.616	1.244	-
Rembrandt en Comenius/ Kijk Comenius		3.809	-	-
Lezingen		-	-	463
Nacht van Naarden		-	-	257
Symposium 2020		13.273	-	-
Viering geboortedag Comenius "Comeniusdag"		297	1.655	-
Symposium t.g.v.uitkomen boek pansofie Comenius		306	38	-
Collectie en tentoonstellingsmaterialen		348	2.230	-
Communicatie / website		4.294	3.333	-
		17.000	27.034	14.317
Algemene kosten				
Salarisadministratie		550	390	352
Kantoorbenodigdheden		1.000	510	1.119
Telefoon		1.500	424	1.295
Porti minus doorberekend		1.000	372	33-
Computerkosten		5.000	3.463	3.372
Lidmaatschappen		1.000	852	1.417
Verzekeringen		3.000	2.888	3.353
Reis-, verblijfkosten personeel, dienstreizen		1.000	15	-
Huishoudelijke kosten		1.250	690	1.336
Bestuurskosten		500	684	411
Overleg Uhersky Brod		5.000	499	1.751
Diversen		-	-	-
		20.800	10.787	14.373

Stichting Comenius Museum Naarden

Financieel verslag 2019

2 februari 2020

Stichting Comenius Museum Naarden

Financieel verslag 2019

Inhoudsopgave

- 1 Balans per 31 december 2019
- 2 Exploitatierkening 2019
- 3 Algemene toelichting
- 4 Toelichting op de balans
- 5 Toelichting op de exploitatierkening

Stichting Comenius Museum, Naarden

1. Balans per 31 december 2019

Activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Vorraad winkel	1.500	1.500
Vorderingen		
Omzetbelasting	18.540	20.925
Te vorderen en vooruitbetaald	<u>4.375</u>	<u>500</u>
	22.915	21.425
Liquide middelen	69.843	45.762
	<u>94.258</u>	<u>68.687</u>

Passiva

Eigen vermogen	50.819	50.536
Voorziening onderhoud monument Masaryk	5.795	5.795
Schulden op korte termijn		
Loonheffing	1.156	1.261
Te betalen en vooruitontvangen	<u>36.488</u>	<u>11.095</u>
	37.644	12.356
	<u>94.258</u>	<u>68.687</u>

Stichting Comenius Museum, Naarden

2. Exploitatierekening 2019

Opbrengsten		2019	2019	2018
		<u>begroting</u>	<u>uitkomst</u>	<u>uitkomst</u>
subsidie gemeente Naarden huur	45.600	45.600	45.600	45.600
subsidie Tsjechische Republiek	84.500	84.500	84.500	84.500
subsidie idem variabel deel	15.000	7.500	12.000	12.000
projectsubsidie Tsjechische Repul	4.000	5.019	4.642	4.642
donaties	500	-	250	250
entreegelden	15.000	24.271	19.636	19.636
resultaat winkelverkoop	1.500	987	1.766	1.766
bijdrage vrienden van Comenius	2.500	3.460	1.735	1.735
overige ontvangsten	2.000	1.418	1.693	1.693
		170.600	172.755	171.822
Kosten				
personeel	69.000	51.400	69.686	69.686
huisvesting	63.800	82.650	71.684	71.684
tentoonstellingen en manifestaties	17.000	27.034	14.317	14.317
algemene kosten	20.800	10.787	14.373	14.373
		170.600	171.871	170.060
Interest en bankkosten		-	884	1.762
		-	601-	349-
Resultaat boekjaar		-	283	1.413

Stichting Comenius Museum, Naarden

3. Algemene toelichting

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Materiele vaste activa

De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gebaseerd op de geschatte levensduur.

Indien donaties worden ontvangen voor de aanschaf van materiele vaste activa worden deze in mindering gebracht op de aanschafwaarde en wordt er alleen afgeschreven op een eventueel restant.

Voorraden

de voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs , rekeninghoudend met incourantheid

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kosten

De kosten worden berekend op basis van historische kosten en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Stichting Comenius Museum, Naarden

4. Toelichting op de balans

	2019	2018
Te vorderen en vooruitbetaald		
Dit betreft :		
Voorschot Grote Kerk inz Comeniusdag	-	500
Subsidie Prins Bernhard Cultuurfonds	4.000	-
Te verrekenen met Museum Uhersky Brod	375	
	4.375	500
 Liquide middelen		
Hieronder zijn verantwoord		
Kas	618	1.306
Rabobank	8.213	13.140
Rabobank , subsidierekening	1.012	1.316
Rabobank , rendementsrekening	60.000	30.000
	69.843	45.762
 Algemene reserve		
Saldo 1 januari	50.536	49.123
Resultaat boekjaar	283	1.413
	50.819	50.536
 Voorziening onderhoud monument Masaryk		
Op 18 december 2015 werd het Comenius Museum juridisch eigenaar van het monument "tomas G.Masaryk en Rotterdam".Van de initiatiefnemers werd een bedrag ontvangen ter dekking van verzekering en onderhoud voor de komende jaren	5.795	5.795
 Te betalen en vooruitontvangen		
Hieronder is gerangschikt :		
Reservering voor Symposium 2020	13.280	-
Verbouwingskosten	7.401	-
Te betalen facturen	1.307	1.095
Overige te betalen kosten	14.500	10.000
	36.488	11.095

Stichting Comenius Museum, Naarden

5. Toelichting op de exploitatierekening

	2019 begroting	2019	2018
Winkelresultaat			
Verkopen	2500	2.720	2.783
Kostprijs verkopen	-1000	1.733-	1.017-
	1500	987	1.766
 Overige ontvangsten			
Zaalhuur en verzorgen vergaderingen	2.000	1.418	1.693
 Personeel			
Salarissen	42.000	48.951	42.683
Ziekengeld	-	24.769-	2.908-
Doorberekend salaris naar kosten tentoonstellingen en manifestaties	-7.000	7.000-	7.000-
Vrijwilligers	15.000	13.899	15.280
Sociale lasten	9.500	9.254	9.093
Pensioenpremie	4.500	7.031	7.368
Reiskosten personeel	2.500	1.617	2.417
Overige personeelskosten	2.500	2.417	2.753
	69.000	51.400	69.686
 Huisvesting			
Huur	45.600	45.600	45.600
Energie	6.500	5.830	7.622
Schoonmaak	6.200	6.917	6.176
Beveiliging	3.000	3.542	6.716
Onderhoud	1.500	1.912-	4.892
Onderhoud t.b.v.huisvesting nieuwe vaste tentoonstelling	-	22.010	-
Overige	1.000	663	678
	63.800	82.650	71.684

Stichting Comenius Museum, Naarden

5. Toelichting op de exploitatierekening

		2019 begroting	2019	2018
Tentoonstellingen en manifestaties				
Wereldbeeld	#####	-	-	6.500-
Unitas Fratum, Education for all ,Mausoleum {	#####	-	-	-
Jarostov Horeje	#####	-	-	29
Erfgoed Comenius/Geboorte tsjachie	#####	-	-	9.430
Maria	#####	91	2.138	-
Kunst in de klas	#####	4.616	1.244	-
Rembrandt en Comenius/ Kijk Comenius		3.809	-	-
Lezingen		-	-	463
Nacht van Naarden		-	-	257
Symposium 2020		13.273	-	-
Viering geboortedag Comenius "Comeniusdag"		297	1.655	-
Symposium t.g.v.uitkomen boek pansofie Comenius		306	38	-
Collectie en tentoonstellingsmaterialen		348	2.230	-
Communicatie / website		4.294	3.333	-
		17.000	27.034	14.317
Algemene kosten				
Salarisadministratie		550	390	352
Kantoorbenodigdheden		1.000	510	1.119
Telefoon		1.500	424	1.295
Porti minus doorberekend		1.000	372	33-
Computerkosten		5.000	3.463	3.372
Lidmaatschappen		1.000	852	1.417
Verzekeringen		3.000	2.888	3.353
Reis-, verblijfkosten personeel, dienstreizen		1.000	15	-
Huishoudelijke kosten		1.250	690	1.336
Bestuurskosten		500	684	411
Overleg Uhersky Brod		5.000	499	1.751
Diversen		-	-	-
		20.800	10.787	14.373